

Sylvestre Clancier je eden vodilnih sodobnih francoskih pesnikov. Na njegov umetniški in intelektualni razvoj je v mladosti vplival oče, pomemben pesnik in literarni zgodovinar Georges-Emmanuel Clancier.

Sylvestre Clancier je predaval francosko književnost na pariških univerzah, med njegovimi teoretičnimi deli velja omeniti knjigo *Freud, temeljni koncepti freudovske teorije in psihoanalize* (1998). Že nekaj let deluje kot neutrudni generalni sekretar Francoskega PEN in pesniške Akademije Mallarmé, v Društvu francoskih pisateljev pa predseduje Komisiji za poezijo.

Objavil je blizu dvajset pesniških zbirk, med njimi *Profil sanj* (*Profile du songe*, 1971), *Telegrami neba* (*Télégrammes du ciel*, 1997), *Prežalci na večnost* (*Guetteurs d'éternité*, 1998), *Spominsko kamenje* (*Pierre de mémoire*, 2000), *Alkimistična duša* (*L'Âme alchimiste*, 2003).

Prevedeni cikel pesmi *Véliki sokol Horus* (*Le grand faucon Horus*) je iz zbirke *Izidina knjiga* (*Le livre d'Isis*), objavljene leta 2009. V njej Clancier s sredstvi moderne lirike oživlja zarotitveni jezik staroegipčanske književnosti ter upesnjuje mitološko zgodbo o ljubezni boginje Izide in njenega dvojčka Ozirisa. Ljubosumni brat Set ubije in razkosa Ozirisovo truplo, a ga Izida spet oživi; iz njune zveze se rodi sin Horus, ki maščuje očeta. Izida je v starem veku veljala za Véliko boginjo; priznavali so jo tudi stari Grki in Rimljani. Sodobni francoski pesnik se torej vrača k izvorom naše skupne kulture in civilizacije, da bi povedal bistvene reči o usodi človeškega bitja.

Tako kot oče je tudi Sylvestre Clancier velik prijatelj Slovenije, kamor redno prihaja na Mednarodne pisateljske konference na Bledu, ki jih organizira Slovenski PEN.

Sylvestre Clancier

Vélíki sokol Horus

(Cikel iz zbirke Izidina knjiga, 2009)

Ta rdeči disk ki se iskri
Kri visokega Egipta
Zlato Nubije
Ta sončni blišč
Ni prazna iluzija
Vélíki sokol tvoje oko prodre globoko.

* * *

Le kakšna pesem bi zmogla dvigniti tančico
Ko nas v svetu kjer živimo
Oddaljena molitev
Ni mogla doseči
Da bi obudila kri mrtvih
Da bi se zvila v loku časa
Razsvetlila živeče ki živijo iluzijo?

* * *

Velíko kolo pavov
Obkroženo s prodornimi krik
Pod miro in kadilom
Ki spremljajo speve
Vélikih svečenikov Amona
Medtem ko si zgoraj v nebesih
Ti ostal na preži
Podpirajoč božanstvo svojega orlovskega očesa.

* * *

Prilêti tod mimo lepi ptič
Sin Izide in Ozirisa
Drugi kralj zemlje
Oglási se znova vzdolž dni
Zaceli rano noči
Prinesi v sebi staljeni svinec
Izbriši mejo med dnevom in nočjo
Med bitjem in pozabo.

* * *

Postavi nas v svet brez odlašanja
Obveži naše rane s svojim vrhovnim ognjem
Ti ki hliniš da spiš, slepar
Za tiste ki ne verjamejo vate
Ne da bi videli da v globini noči
Prižigaš požare prihodnosti.

* * *

Vsako jutro
Izročeni tvojemu divjemu ognju
Smo požrti
Potopljeni v občudovanje
Vse dokler traja tvoj vzpon
Opoldne pa tam zgoraj
Ko prekineš svoj polet
Si pravični
Vélikí sokol
Hidra ustavljenega časa.
Potem počasi pešaš
In nas puščaš brez življenja
Ozirisove tovariše.

* * *

Ko bi tvoja prikazen
Bila naša nedolžnost
Bi bili nepremagljivi
Tvoje bliskovito oko bi bilo naše videnje
A nemirni in smrtni
Nikoli ne bomo vstopili
V modrino in mir.

* * *

Velikanska diska se dvigata na obzorju
Od časa ko te luna čaka
Vajino izlivanje preseneča
Bomo mi sinovi vajine zveze?
Bosta raztreščila tabuje
Po podobi Izide in Ozirisa
Enako zvesta brata in moža
Kadar kri in zlato vajinih imen
Razsvetlujeta naše templje
Vse od temè časa pod ozvezdenim obokom?

* * *

Ti vročina lepega poletja
Ti žarenje žeje in strasti
Vzemi posest vsemirja
Ki ga je Oziris tvoj oče zapustil
Povej svoji materi Izidi da je vrtnica
Da bo najmočnejša
Po milosti svoje odsotnosti
Da bo tvoja slavna svetloba
Tista ki vidi in poje resnico
Tista ki popravlja in sestavlja
Tista ki združuje razdružene ljubimce.

* * *

Zgradite ji hram močan in visok
Zelo veliko kripto
Zanjo ni nič dovolj lepó.

V svojem spancu in svojem dolgem bedenju
Nihče ne bo dovolj čist
Da bi prodrli kar najgloblje
Šel tako daleč da bi se je dotaknil
In jo dosegel ne da bi se izmuznila.

* * *

Njene ognjene oči bodo žgale
Vrata zemeljske smrti
Izida se bo kot nekoč združila z Ozirisom
Ki ga je brat Set ubil in razkosal.

Ti to veš Horus kajti mati ti je pripovedovala
Prav zato si maščeval očeta.

Ne, ni se utopil
Le vode so odnesle
Krpe njegovega telesa
Ki jih je Anubis spet sestavil in balzamiral.

Tedaj se je ona sklonila nad ljubljenega brata
Pokleknila je ob njegovem zglavju
In ga oživila z enim samim utripom perutnic.

Z enim samim pogledom
Z enim samim poljubom
Je Oziris prepoznal Izido
Ljubljeno sestro
Oplodil je Izido
Žarečo ženo.

* * *

Obešen na njenih ustih
Je znova oživel
Zmogel je zaploditi
In tvoja slava priča o tem.

Znal je živeti in znal je umreti
Znova oživeti in izginiti
Na vekomaj ranljiv
V svoji večnosti.

Toda, velik
V svojem novem kraljestvu
Gospodar temè
Bedi nad dušami pokojnih.

* * *

Izida tvoja mati je bila njegova pastirica
Bila je varuhinja njegovih temnih misli
Lepa ječarka sanj o pobegu
Ko je prestopil na drugi breg
Je tudi sam postal pastir
Domači varuh zmedenih mrtvecev
Ki jih je miril kot pes svojo čredo ovac.

* * *

On, tvoj oče, vélíki obupanec
Utopljenec ki je mislil da je izgubljen
Pod vodámi v prepadu
On, bog razkosan, razčetverjen
Ki ga je bedech v njegovi noči
Tvoja mati obudila od mrtvih
On je znal znova najti združitev in enotnost
In svojo slavo v tem da jo je ljubil.

* * *

Ti, Horus, Vélíki Sokol
Kralj sonce
Ti si sad te zveze
Zrasel si na finem dnu močvirja
V delti Nila kamor te je mati skrila
Da bi pobegnil pred Setovo togoto.

Ko si odrasel, ti je vse povedala.

Znal si se soočiti s stricem morilcem
V orjaškem spopadu ti je odtrgal eno oko
Tvoja roka maščevalka pa mu je vzela moškost.

* * *

Izida
Hči Neba in Zemlje
Izida, sestra Neftide, Seta in Ozirisa
Izida, Mati
Večna lepota
Do božanstva dvignjena dobrota
Je znala oživiti
Brata
Ljubimca
Očeta
Obvárovati
Sina.

Žarenje proti bolečini
Zvezda na zenitu
Vzvīšena boginja
Starodavnega in visokega Egipta.

Pesmi prevedel in opombo napisal Boris A. Novak